

Samostatné přílohy

Dotazník je převzatý z odborné studie: Dopad hipoterapie na děti s DMO z perspektivy jejich rodičů (Laiou et al. 2015). Dotazovaní rodiče jsou několikaletí účastníci hipoterapeutických pobytů v Centru hiporehabilitace Mirákl v Bohuslavicích u Telče.

Vliv hipoterapie u dětí s dětskou mozkovou obrnou z pohledu rodičů

Dotazník č.1

konkrétní typ DMO dítěte: DMO spastická triparéza s kvadrusymptomatikou Tereška 13 let

A Vliv hipoterapie u dětí s DMO

1. Zaznamenali jste nějaký pozitivní vliv na své dítě od doby, kdy se začalo jezdit na hipoterapii? Ano

2 Máte pocit, že má hipoterapie na Vaše dítě nějaké negativní dopady? Pouze pozitivní

3. Jaký je Váš názor na cenu služby hipoterapie? Jelikož pobyty zde obsahují nejen 2x denně hipoterapii, ale ještě další terapie tak si myslím, že cena je podhodnocená.

4. Co se Vám na hipoterapii líbí nejvíce a co nejméně? Nejvíce to, že se děti učí mít lásku ke zvířatům, to, že např. naše dcera hipoterapii nebere jako cvičení a dril, ale jako něco co jí baví. A nejméně, pouze to, že ji nemůžeme mít častěji. Stále mluvím o pobytech v centru Mirákl. Kvalita terapie je zde taková, že je velký zájem.

5. Co Vás dovedlo k tomu, aby se Vaše dítě začalo hipoterapie účastnit? Doporučení od jiné maminky

6. Jaký je vztah/spolupráce mezi Vaším dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie? Velmi pozitivní a kladný. Tereška tady má všechny moc ráda.

7. Domníváte se, že tento vztah/spolupráce mezi dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie ovlivňuje pozornost dítěte při terapii a celkově její průběh? Pokud ano, jakým způsobem? Samozřejmě. Kdyby se Tereška s lidmi na terapii necítila dobře a nedůvěřovala jim, tak by byla hodně stažená a celá terapie by byla kontraproduktivní.

8. Jaké jsou podle Vašich zkušeností hlavní dopady hipoterapie na Vaše dítě? Zejména uvolnění dolních končetin, posílení trupu atd. Pak také psychický dopad v tom kladném slova smyslu. To, že sem jezdí ne na rhb, ale za „zábavou,, i když jí celý pobyt stojí hodně energie.

9. Jak dlouho si myslíte, že účinky hipoterapie u Vašeho dítěte přetrvávají? Záleží, jak máme rozvržené pobyty. Ale když si je dobře na ten rok rozvrhneme a poctivě cvičíme cviky, které dostaneme na doma a nejsme nemocní nebo tak něco tak většinou do dalšího pobytu

B. Předchozí zkušenosti

1. V čem se podle Vašich zkušeností liší hipoterapie od jiných fyzioterapeutických metod používaných při léčbě Vašeho dítěte? Vysvětlte prosím- prošli jsme již mnoha terapiemi. Jsou pouze dva lidi se kterými Tereza cvičí s chutí a vždy se na ně těší. Mezi ně patří Tereza

Nováková a Káťa Maříková. Tím pádem i efekt cvičení je vždy přínosný. Jde jak o typ terapie tak i o přístup lidí co Terezu cvičí.

C. Očekávání od rodičů

1. Co vše si myslíte (z vlastní zkušenosti), že se může s tělem Vašeho dítěte stát po jedné hipoterapeutické jednotce (15 minut jízdy)? U nás to je o okamžitém uvolnění nohou

2. Co očekáváte, že se u Vašeho dítěte stane po ukončení hipoterapie (pobytu)? Bude bulet

D. Návrhy pro budoucnost hipoterapie

1. Doporučili byste hipoterapii i dalším rodinám, které mají děti s DMO? Určitě

2. Jak si představujete budoucnost hipoterapie v Česku? Máte nějaké návrhy? Měla by být uznána jako jakákoliv jiná účinná terapie a hrazená pojišťovny.

3. Chtěli byste zmínit něco dalšího? Např: Co byste vzkázali rodičům, kteří se rozhodují, jestli hipoterapii začít navštěvovat či nikoliv? Řekla bych jim, že nemají o čem přemýšlet a jdou do toho. A pokud možno v co nejmladším věku dítěte.

Otázky pro děti:

1) Co pro tebe znamená kůň? Pomoc, uvolnění, pohyb,

2) Jak se cítíš v jeho přítomnosti? Cítím se dobře, mám je ráda

3) Myslíš, že hipoterapie tvému tělu pomáhá a případně jak? Ano pomáhá, uvolním se

4) Jak se cítíš po skončení hipoterapie? Unaveně. Ale hezky

5) Co tě na hipoterapii baví nejvíce? Sedět na koni a povídat si s Jirkou a Jankem

Dotazník č.2

Konkrétní typ DMO: neuvedeno, Dominik 8 let, hipoterapii navštěvuje 6 let

A Vliv hipoterapie na děti s DMO

1. Zaznamenali jste nějaký pozitivní vliv na své dítě od doby, kdy se začalo jezdit na hipoterapii?

Určitě. Když jsme začínali jezdit tak měl Dominik velký problém se vůbec zvířat dotknout a při kontaktu se často i pozvracel. Po této stránce došlo k obrovskému zlepšení. Co se týče pohybu, určitě vždy pozorujeme zpevnění těla i když u nás pohybově je to opravdu na dlouhou trať.

2. Máte pocit, že má hipoterapie na Vaše dítě nějaké negativní dopady?

Negativní dopady asi žádné nevnímám

3. Jaký je Váš názor na cenu služby hipoterapie?

Cena služby ve srovnání s jinými rehabilitacemi je výhodná

4. Co se Vám na hipoterapii líbí nejvíce a co nejméně?

Pro nás je asi nejvíce přínosná ta změna psychiky u Domči. Na cvičení je zvyklý od malička, jízdy jsou pro něj v pohodě. Ale práce se zvířaty (koně, psi) je pro něj opravdu velmi psychicky náročná. Má poruchu senzorycké integrace, hlavně u hmatu a to byl zpočátku velký problém. Co se mi líbí nejméně? Asi ani nevím.

5. Co Vás dovedlo k tomu, aby se Vaše dítě začalo hipoterapie účastnit?

Jejda 😊 začali jsme jezdit v době kdy měl Domča asi dva roky. Hledali jsme nové možnosti cvičení a toto byla jedna z nich. A zalíbilo se nám to natolik, že jezdíme dodnes.

6. Jaký je vztah/spolupráce mezi Vaším dítětem a terapeutu účastnících se hipoterapie?

Dominiček je zvyklý cvičit od malička. Má dodnes problém cvičit sám, je klidnější když sem s ním. Ale s terapeutu nikdy problém neměl.

7. Domníváte se, že tento vztah/spolupráce mezi dítětem a terapeutu účastnících se hipoterapie ovlivňuje pozornost dítěte při terapii a celkově její průběh? Pokud ano, jakým způsobem?

Pozornost u Domči asi ne. Určitě je s každým terapeutem ta jízda možná trochu jiná. Já v tomto nejsem odborník a rozdíly úplně nevnímám. Domča je na mě hodně fixovaný už od malička. Spíše to může ovlivňovat jízdy

8. Jaké jsou podle Vašich zkušeností hlavní dopady hipoterapie na Vaše dítě?

Po fyzické stránce určitě zpevnění těla, srovnání páteře i pánve a práce s pánví a břichem. Je to zase něco jiného než co má na cvičení. A taky ty psychické posuny

9. Jak dlouho si myslíte, že účinky hipoterapie u Vašeho dítěte přetrvávají?

Toto nedokážu zhodnotit. Pravidelně rehabilitujeme celý rok. Je to kombinace všeho, díky čemu se Domča pořád zlepšuje a posouvá

B. Předchozí zkušenosti

1. V čem se podle Vašich zkušeností liší hipoterapie od jiných fyzioterapeutických metod používaných při léčbě Vašeho dítěte? Vysvětlete prosím

Každá terapie, ať už fyzioterapie nebo hipo je jiná. Myslím si že u fyzioterapie to cvičení může být zaměřeno třeba jen na ruce nebo prostě na část těla. U hipoterapie je to hlavně pohyb pánve a středu těla a věci které se od toho odvíjí. Tak si to teda myslím, ale nejsem odborník.

C. Očekávání od rodičů

Od každé terapie očekáváme zlepšení zdravotního stavu a zpevnění těla. Ale zázraky se nedějí po jedné terapii.

1. Co vše si myslíte (z vlastní zkušenosti), že se může s tělem Vašeho dítěte stát po jedné hipoterapeutické jednotce (15 minut jízdy)?

Vůbec netuším. Asi za vnímání toho těla a pohybu pánve.

2. Co očekáváte, že se u Vašeho dítěte stane po ukončení hipoterapie (pobytu)

Jak říkám, po jedné terapii se určitě zázraky nedějí. Vždy vidíme, že má pevnější tělo, ale to je potřeba podpořit dalším cvičením. U dětí s takovým postižením jako Domča je to běh na hodně let. Ale právě díky těmto terapiím jde výrazně o celkové zlepšení. U nás se třeba

během roku projeví nějaké zlepšení, ale nikdy nejde přesně říct, že je to zrovna po konkrétní terapii. Obzvláště, když ten efekt se dostaví s určitým zpožděním.

D. Návrhy pro budoucnost hipoterapie

1. Doporučili byste hipoterapii i dalším rodinám, které mají děti s DMO?

Určitě ano

2. Jak si představujete budoucnost hipoterapie v Česku? Máte nějaké návrhy?

Bylo by super, kdyby byla ta odborná hipoterapie více dostupnější pro více dětí. Ale budoucnost v tom určitě vidím. Nám to pomáhá hodně

3. Chtěli byste zmínit něco dalšího? Např.: Co byste vzkázali rodičům, kteří se rozhodují jestli hipoterapii začít navštěvovat či nikoliv?

Znám rodiče, kteří by rádi jezdili na hipoterapie, ale nemají kam. Já hipoterapii doporučuji a velmi ráda.

Dotazník č. 3

Konkrétní typ DMO: Maruška, spastická kvadruparéza, 14 let, na hipoterapii jezdí 6 let

A Vliv hipoterapie na děti s DMO

4. Zaznamenali jste nějaký pozitivní vliv na své dítě od doby, kdy se začalo jezdit na hipoterapii?

ANO, velký, jak fyzicky, tak mentálně

5. Máte pocit, že má hipoterapie na Vaše dítě nějaké negativní dopady?

ROZHODNĚ NE

6. Jaký je Váš názor na cenu služby hipoterapie?

Vzhledem ke komplexnosti terapie je cena přiměřená

7. Co se Vám na hipoterapii líbí nejvíce a co nejméně?

Vztah se zvířetem a sladění s ním

8. Co Vás dovedlo k tomu, aby se Vaše dítě začalo hipoterapie účastnit?

Její zdravotní stav a doporučení

9. Jaký je vztah/spolupráce mezi Vaším dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie?

Velmi kladný

10. Domníváte se, že tento vztah/spolupráce mezi dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie ovlivňuje pozornost dítěte při terapii a celkově její průběh? Pokud ano, jakým způsobem?

Ano, v pozitivním slova smyslu, zlepšují pozornost, motivují, pomáhají.

11. Jaké jsou podle Vašich zkušeností hlavní dopady hipoterapie na Vaše dítě?

Zlepšení zdravotního stavu – vždy

12. Jak dlouho si myslíte, že účinky hipoterapie u Vašeho dítěte přetrvávají?

Minimálně ještě měsíc po pobytu jeho účinky doznívají

E. Předchozí zkušenosti

1. V čem se podle Vašich zkušeností liší hipoterapie od jiných fyzioterapeutických metod používaných při léčbě Vašeho dítěte? Vysvětlete prosím

Je to úplně jiný přístup a výsledky jsou fantastické

F. Očekávání od rodičů

1. Co vše si myslíte (z vlastní zkušenosti), že se může s tělem Vašeho dítěte stát po jedné hipoterapeutické jednotce (15 minut jízdy)?

Uvolnění a větší mentální kapacita

2. Co očekáváte, že se u Vašeho dítěte stane po ukončení hipoterapie (pobytu)

Uvolnění, zlepšení, rozsah pohybu

G. Návrhy pro budoucnost hipoterapie

1. Doporučili byste hipoterapii i dalším rodinám, které mají děti s DMO?

Rozhodně ANO

2. Jak si představujete budoucnost hipoterapie v Česku? Máte nějaké návrhy?

Kéž by mohlo být víc takových středisek

3. Chtěli byste zmínit něco dalšího? Např: Co byste vzkázali rodičům, kteří se rozhodují jestli hipoterapii začít navštěvovat či nikoliv?

Dotazník č. 4

Konkrétní typ DMO: diparéza, Kačenka 15 let, na hipoterapii jezdíme 13 let

A Vliv hipoterapie na děti s DMO

4. Zaznamenali jste nějaký pozitivní vliv na své dítě od doby, kdy se začalo jezdit na hipoterapii?

Určitě. Hlavně v oblasti skoliozy, chůze a celkového zpevnění těla

5. Máte pocit, že má hipoterapie na Vaše dítě nějaké negativní dopady?

Ne

6. Jaký je Váš názor na cenu služby hipoterapie?

Cena je nižší, než by mohla být

7. Co se Vám na hipoterapii líbí nejvíce a co nejméně?

Nejvíce práce s koňmi a osobní přístup k dětem.

8. Co Vás dovedlo k tomu, aby se Vaše dítě začalo hipoterapie účastnit?

Začali jsme jezdit už v tu dobu, co Katka byla fyzioterapeutem v jiném sdružení, když byly Kačence 2 roky a jezdíme dodnes.

9. Jaký je vztah/spolupráce mezi Vaším dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie?

Velmi dobrý

10. Domníváte se, že tento vztah/spolupráce mezi dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie ovlivňuje pozornost dítěte při terapii a celkově její průběh? Pokud ano, jakým způsobem?

Ano, je tam lepší snaha o spolupráci

11. Jaké jsou podle Vašich zkušeností hlavní dopady hipoterapie na Vaše dítě?

Výrazné zlepšení v chůzi, ale celkové zlepšení ve všech oblastech.

12. Jak dlouho si myslíte, že účinky hipoterapie u Vašeho dítěte přetrvávají?

Na pobyty jezdíme pravidelně, určitě k dalšímu pobytu.

H. Předchozí zkušenosti

1. V čem se podle Vašich zkušeností liší hipoterapie od jiných fyzioterapeutických metod používaných při léčbě Vašeho dítěte? Vysvětlete prosím

Liší se celkovou prací v oblasti fyzioterapie a prací s koňmi

I. Očekávání od rodičů

1. Co vše si myslíte (z vlastní zkušenosti), že se může s tělem Vašeho dítěte stát po jedné hipoterapeutické jednotce (15 minut jízdy)?

Větší uvolnění svalů, lepší chůze

2. Co očekáváte, že se u Vašeho dítěte stane po ukončení hipoterapie (pobytu)

Celkové zlepšení ve všech oblastech, které se opravdu děje

J. Návrhy pro budoucnost hipoterapie

1. Doporučili byste hipoterapii i dalším rodinám, které mají děti s DMO?

Určitě ano

2. Jak si představujete budoucnost hipoterapie v Česku? Máte nějaké návrhy?

Větší dostupnost kvalitní hipoterapie pro více dětí

3. Chtěli byste zmínit něco dalšího? Např: Co byste vzkázali rodičům, kteří se rozhodují jestli hipoterapii začít navštěvovat či nikoliv?

Dotazník č.5

Konkrétní typ DMO: nespecifikováno – anoxické poškození mozku, Ondra, věk:11 let, hipoterapie se účastní 8 let

A Vliv hipoterapie na děti s DMO

4. Zaznamenali jste nějaký pozitivní vliv na své dítě od doby, kdy se začalo jezdit na hipoterapii?

Ano

5. Máte pocit, že má hipoterapie na Vaše dítě nějaké negativní dopady?

Nemá

6. Jaký je Váš názor na cenu služby hipoterapie?

Je adekvátní

7. Co se Vám na hipoterapii líbí nejvíce a co nejméně?

Jsem maximálně spokojená

8. Co Vás dovedlo k tomu, aby se Vaše dítě začalo hipoterapie účastnit?

Jeho zdravotní stav

9. Jaký je vztah/spolupráce mezi Vaším dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie?

Velmi dobrý

10. Domníváte se, že tento vztah/spolupráce mezi dítětem a terapeuty účastnících se hipoterapie ovlivňuje pozornost dítěte při terapii a celkově její průběh? Pokud ano, jakým způsobem?

Ano lepší pozornost a motivace

11. Jaké jsou podle Vašich zkušeností hlavní dopady hipoterapie na Vaše dítě?

Zlepšení zdravotního stavu

12. Jak dlouho si myslíte, že účinky hipoterapie u Vašeho dítěte přetrvávají?

Záleží na mnoha okolnostech, někdy týdny, někdy měsíce

K. Předchozí zkušenosti

1. V čem se podle Vašich zkušeností liší hipoterapie od jiných fyzioterapeutických metod používaných při léčbě Vašeho dítěte? Vysvětlete prosím

Jiné metody mají jiné účinky, nedostaví se tak rychle a dlouho nepřetrvávají + kontakt se zvířaty

L. Očekávání od rodičů

1. Co vše si myslíte (z vlastní zkušenosti), že se může s tělem Vašeho dítěte stát po jedné hipoterapeutické jednotce (15 minut jízdy)?

Je toho mnoho, uvolnění, větší mentální vjem rozsah pohybu

2. *Co očekáváte, že se u Vašeho dítěte stane po ukončení hipoterapie (pobytu)*
Zlepšení celkového zdravotního stavu

M. Návrhy pro budoucnost hipoterapie

1. *Doporučili byste hipoterapii i dalším rodinám, které mají děti s DMO?*
Ano
2. *Jak si představujete budoucnost hipoterapie v Česku? Máte nějaké návrhy?*
Více možností kvalitní hipoterapie v ČR
3. *Chtěli byste zmínit něco dalšího? Např.: Co byste vzkázali rodičům, kteří se rozhodují jestli hipoterapii začít navštěvovat či nikoliv?*
Určitě začněte, je to pro děti velkým přínosem (i pro sourozence)

Dotazník č.6

Konkrétní typ DMO: kvadruparéza, Hynek, věk: 9 let, hipoterapie 8 let

A Vliv hipoterapie na děti s DMO

4. *Zaznamenali jste nějaký pozitivní vliv na své dítě od doby, kdy se začalo jezdit na hipoterapii?*
Ano
5. *Máte pocit, že má hipoterapie na Vaše dítě nějaké negativní dopady?*
Ne
6. *Jaký je Váš názor na cenu služby hipoterapie?*
adekvátní
7. *Co se Vám na hipoterapii líbí nejvíce a co nejméně?*
Jsem maximálně spokojená
8. *Co Vás dovedlo k tomu, aby se Vaše dítě začalo hipoterapie účastnit?*
Zlepšení zdravotního stavu po prvním vyzkoušení
9. *Jaký je vztah/spolupráce mezi Vaším dítětem a terapeuti účastnících se hipoterapie?*
Kladný
10. *Domníváte se, že tento vztah/spolupráce mezi dítětem a terapeuti účastnících se hipoterapie ovlivňuje pozornost dítěte při terapii a celkově její průběh? Pokud ano, jakým způsobem?*
Ano lepší pozornost a motivace
11. *Jaké jsou podle Vašich zkušeností hlavní dopady hipoterapie na Vaše dítě?*
Zlepšení zdravotního stavu, uvolnění svalů
12. *Jak dlouho si myslíte, že účinky hipoterapie u Vašeho dítěte přetrvávají?*

Pár měsíců

N. Předchozí zkušenosti

- 1. V čem se podle Vašich zkušeností liší hipoterapie od jiných fyzioterapeutických metod používaných při léčbě Vašeho dítěte? Vysvětlete prosím**

Liší se v kontaktu se zvířaty

O. Očekávání od rodičů

- 1. Co vše si myslíte (z vlastní zkušenosti), že se může s tělem Vašeho dítěte stát po jedné hipoterapeutické jednotce (15 minut jízdy)?**

Uvolnění, mentální vjem

- 2. Co očekáváte, že se u Vašeho dítěte stane po ukončení hipoterapie (pobytu)**

Uvolnění a posílení svalů

P. Návrhy pro budoucnost hipoterapie

- 1. Doporučili byste hipoterapii i dalším rodinám, které mají děti s DMO?**

Ano

- 2. Jak si představujete budoucnost hipoterapie v Česku? Máte nějaké návrhy?**

Rozšíření kvalitní hipoterapie do víc středisek v ČR

- 3. Chtěli byste zmínit něco dalšího? Např: Co byste vzkázali rodičům, kteří se rozhodují jestli hipoterapii začít navštěvovat či nikoliv?**

Ať se nebojí a jdou do toho, stojí to za to!